

pa slabega dejanja ne more dokazati, izgnati, naj se izselijo, kamor se hočejo. Med te več ali manj nedolžne anarhiste je gotovo prištei vse vladne nezadovoljneže.

Amerika. Na Kubi imajo Španci le 40 tisoč zdravih vojakov, okoli 50 tisoč pa leži bolnih. Ustaja je bojda do cela udušena. Naj zdaj vlada tam uvede res pravične preosnove, da se zopet povrne mir in red na ta zelo rodovitni in za Špansko velevažni otok!

Za poduk in kratek čas.

Črtice s potovanja v Rim.

(Piše Fr. K.)

Bodi mi stoterno pozdravljen, večni Rim, središče krščanstva! 200 milijonov katoliških src bije zate ter si semkaj želi. To željo sem tudi jaz gojil od rane mladosti, in hvala Večnemu, da se mi je izpolnila. Toda ne misli, dragi bralec, da Ti bom večno mesto natančno opisal, ne, ne, ampak le najvažnejše reči hočem omeniti.

V Rim sva s prijateljem došla iz Neapolja, na veliki četrtek večer ob 8. uri. Na kolodvoru naju je čakal naš rojak, č. g. dr. Fr. Kovačič, ki je bil toli prijazen, da naju je v Rimu vedno spremljal in nama znamenitosti razkazoval. Bodi mu še na tem mestu izrečena srčna hvala! Stanovala sva pri njem, v zavodu dell' Anima, kjer sva bila z vsem izvrstno preskrbljena.

Na veliki petek zjutraj, dne 16. aprila, smo si pred cerkvenim opravilom ogledali bližino zavoda dell' Anima in sicer rimsko dirkališče ali Circo agonale, cerkev sv. Neže in sv. Avguština, kjer je grob sv. Monike. Po opravilu pa smo jo mahnilo dalje; videli smo starodavno cerkev sv. Pudencijane, krasno cerkev Maria Maggiore ali Marije-Snežne.

Odtod smo se obrnili proti jugu; obiskali novo in prav lepo frančiškansko cerkev sv. Antona in potem Lateran in lateransko cerkev sv. Janeza, katero so sedanjí papež dali popraviti. Od Laterana smo šli k sv. stopnicam; 28 jih je in po teh je pri Ponciju Pilatu na veliki petek hodil naš božji Zveličar. Le kleče smeš hoditi po njih.

Nedaleč od Laterana proti vzhodu je cerkev sv. Križa v Jeruzalemu, kjer je shranjen največji kos pravega Jezusovega križa in kjer je pod zemljo kapela sv. Helene, ki je za to kapelo dala prsti prinesti s Kalvarije v Sv. deželi. Ker se ni bilo poldne, šli še smo k Sv. Lovrencu zunaj mesta, v kateri cerkvi počivajo pokojni papež Pij IX. Tukaj je tudi rimske pokopališče.

Na veliki petek popoldne pa smo jo krenili preko reke Tibere, v Trastevere. Občudovali smo cerkev sv. Cecilije, sv. Hrizogona in sv. »Marije in Trastevere«. Prehodili hrib Janikul, kjer stoji na vrhu velikanski spomenik puntarja Garibaldija. Pred cerkvijo sv. »Petra in Montorio« pa je krasen in menda najlepši razgled na Rim.

Ravno proti severu vidiš Angelski grad, odtod proti večeru Vatikan in cerkev sv. Petra, proti severovzhodu hrib monte Pincio, Kvirinal, proti jutru pa glej ostanke starega Rima, hrib Palatin, kolisej, Lateran, dalje proti jugovzhodu hrib Aventin, cesto via Appia, in precej daleč proti jugu cerkev sv. Pavla.

Posebno me je vleklo proti Vatikanu, saj tam še so gospod sv. oče, in pa v cerkev sv. Petra, ki je največja na svetu. Dolga je 187 metrov, v stranskih kapelah je široka 45 m, sicer pa 25 m, njena kupola pa je visoka 117 m. Ko smo bili v stopili v to cerkev, smo takoj šli pod kupolo na grob sv. Petra molit, kjer gori 132 lučij. Potem smo si natančneje ogledali cerkev. Ko

so duhovniki ob 6. uri bili zgotovili brevir v presbiteriju, peli so pevci skoro eno uro slavni Palestrinin »Miserere« nedosežno lepo.

Na veliko soboto dopoldne smo se vozili skozi »Porta Pia« z električnim tramvajem k Sv. Neži, zunaj mesta na severovzhodni strani. Cerkev sv. Neže je najnežnejša rimska cerkev; ondi smo tudi bili v podzemeljskih grobovih prvih kristijanov ali v katakombah. Vračaje se na svoje stanovanje, šli smo mimo Kvirinala, v katerih palačah se zdaj sopiri laški kralj, in obiskali cerkve sv. Suzane, sv. Klavdija, sv. Marije in Piazza del popolo, ravno opoldne pa smo se setali po krasnem hribu monte Pincio.

Na veliko soboto popoldne pa smo se kake pol ure vozili ven iz Rima gledat prekrasne in veličastne cerkve sv. Pavla, obiskali Tre fontane, kjer je bil ta sv. apostol obglavljen, potem smo se vozili k Sv. Boštjanu, katera cerkev pa je precej revna. — Najbolj sem na velikonočno soboto večer in nedeljo zjutraj pogrešal veselega ustajenja; v Rimu namreč te ceremonije nimajo. O kolikokrat so mi zato takrat misli uhajale v drago domovino!

Smešnica. Sodnik: »Vi ste Šempetovega Jaketa tako po glavi udarili, da je le čudež, da se mu niso možgani prikazali.« — Zatoženec: »Ne, gospod sodnik! Čudež bi takrat bil, ko bi se temu človeku možgani res prikazali.«

Razne stvari.

Domače. (Zaobljuba naše škofije.) Lani so na sinodi ali cerkvenem zborovanju mil. knezoškof predlagali, naj se vsa škofija zaveže v odvrnitev hudih vremenskih nezdoljivosti s kako pobožnostjo. Sklenilo se je, da se ima peto nedeljo po Veliki noči popoldne eno uro pred izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom moliti sv. rožni venec. Ta zaobljuba se prihodnjo nedeljo prvič izpolni.

(V Poličanah) bode na Križevu, dne 27. maja pri poznem sv. opravilu preč. kanonik g. dr. Ivan Križanič blagoslovil zvonikov križ ter pel slovesno sv. mašo, preč. g. kanonik dr. Jožef Pajek bode pa pridigoval.

(Z Vranskega.) Sledeče pismo je dobil gospod vitez Berks, drž. poslanec, od našega županstva: Prejeli smo odlok c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Gradcu, da je c. kr. trgovinsko ministerstvo ustreglo našej prošnji zaradi uvedanja dvojezičnega poštnega pečata pri tukajšnjem poštnem uradu. Izrekamo Vam v imenu občine iskreno zahvalo, da ste pri tem uplivali.

(Cerkvene vesti.) Bolehni vlč. g. J. Žehel, župnik mozirski, se v molitev priporoča. — Nov velik zvon so potegnili v nedeljo v zvonik pri podružnici sv. Antona v Škornju nad Šoštanjem.

(Šolske vesti.) Učiteljski službi na meščanski šoli v Krškem se je odpovedal g. nadučitelj Fr. Klemenčič na Rečici. — Uradna učiteljska konferenca za vranski in gornjegrajski okraj bode dne 4. septembra v Mozirju.

(V gornji Savinjski dolini) so letos lesni trgovci s trgovino bolj srečni nego zadnja leta; posebno v Mitrovici se bojda kaj živahno razvija. Bog daj, da se zopet poštena cena za naš izvrstni les povrne!

(Od gornje Savinje.) Župan v Kokarjih za Dreto je postal g. J. Praznik, po domače Govek. — Potovalni učitelj, g. M. Jelovšek, pride prihodnji teden v gornjo Savinjsko dolino podučevati o zivinoreji in o pripravljanju sira.

(Vožnji red) za Spodnji Štajar, veljaven od dne 1. maja, priložimo današnji številki. Onim prijateljem, ki so denar za to zložili, iskrena hvala!

(Sv. misijon) v Slivnici pri Mariboru je bil velikansk. Obhajanih je bilo 2700. Kaj bode zdaj nato rekel v »Marburgerci« znani nemškutarski stekliš?

(Iz Vitanja.) Slovensko uradovanje je sklenil občinski odbor v Paki. Dozdaj se je v tej občini nemškutarilo. Slovensko uradujeta že več let tukajšnji občini Ljubnica in Skomre. Kedaj bota začeli v slovenski uradovati občini Brezen in Dolič? Kakor celi svet zna, prebivajo v Breznu in v Doliču tudi le sami Slovenci.

(Podpirajmo domačo obrt!) Knjigotržec g. L. Schwentner v Brežicah je založil vsakovrstne šolske zvezke, pisanke in risanke za slovenske narodne šole. Visoki c. kr. deželni šolski svet štajarski je odobril njih rabo. Veselimo se tega na videz malenkostnega, a vendar važnega napredka in želimo, da podpirajo vsi slovenski šolski krogi podjetnega domačina z obilnim naročevanjem njegovih šolskih zvezkov.

(Majniški izlet) imajo danes v četrtek mariborski gimnazijci, ali vsak razred posebej. Osmošolci n. pr. so šli v Lučane. Sicer toplo, vendar pa nestalno vreme mladih junakov ne straši.

(V nadvojvode Ivana jami), imenovani Huda luknja pri Slov. Gradcu, bode na binkoštni ponedeljek, dne 7. junija, popoldne običajna veselica.

(Fr. Girstmayr.) državni poslanec lipniške-radgonske mestne skupine, ki se je pred volitvami toliko hvalil, kaj bode storil za kmeta, ako pride on v državni zbor, se na Dunaju posebno odlikuje s kričanjem in ropotanjem, ter pomaga zabranjevati posvetovanja. Zapomnimo si to!

(Pregledovanje konj) se je po c. in kr. vojaški komisiji vršilo za gornjo Savinsko dolino, in sicer v sredo na Rečici, v četrtek pa v Gornjem gradu. Videti je bilo mnogo prav lepih konjev.

(Obsodbe.) Dne 18. maja so pri celjskem okrožnem sodišču bili obsojeni: na osem let težke ječe Jožef Vinšak v Mestnega vrha pri Ptuj, ker je dne 28. februarja ubil svojega očeta; na pet let Simon Horvat iz Livanje blizu Ptuja, ker si je sam požgal svojo koč in na eno leto Karol Zelič iz Trbovelj, ker je več gol-dinarjev ponaredil.

(Samomor.) Znani Mischag, trgovec v Konjicah, se je minoli ponedeljek predpoldne v glavo ustrelil. Ljudje pravijo, da so mu dolgovi zmešali možgane.

(Povodenj.) Vsled snega in dolgotrajnega deževja so na več krajih izstopili potoki ter veliko škode napravili po travnikih in njivah. Tako se nam poroča od Pesnice in Ščavnice.

(V velikonedeljski župniji) pobira neki človek denar za malovredne papirne vence. Kdor za cerkev kaj blagovoli darovati, naj to izroči g. župniku, ki skrbi za primerno ozaljšanje hiše božje.

(Duhovniške spremembe.) Župnijo Sv. Jederti pri Laškem je dobil č. g. Jernej Bogataj, kaplan na Laškem; č. g. Friderik Repolusk, provizor pri Sv. Jederti, pa pride za l. kaplana v Šmartin pri Slov. Gradcu. — Premeščeni so ti-le č. gg. kaplani: Anton Srabočan s Pilštanja v Laporje, Franc Schreiner iz Središča k Sv. Marjeti niže Ptuja, Jožef Kostanjevec iz Črešnjevca na Bizeljsko in Janez Gorišek z Bizeljskega na Laško.

(Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali č. g. Jožef Sorglechner, župnik na Hajdinju, 5 gld.; č. g. kaplan Ivan Zdravec 1 gld.; slavna posojilnica v Marenbergu 5 gld.; spoštovani gg. Cecilija in Ivana Heržič v spomin svojega pokojnega brata, preč. g. ptujskega prošta Jožefa Heržiča, 100 gld. Bog plati!

(Javna zahvala.) Odbor podružnice sv. Cirila in Metoda v Mariboru se javno najspodobnejše zahvaljuje slavnemu odboru katol. delavskega društva v Mariboru, da je svojo krasno dvorano brezplačno prepustil za koncert dne 9. maja. Kakor slišimo, bode se še podružničin moški oktet slavnemu katol. delavskemu društvu o priliki posebno hvaležnega izkazal.

(S Ponikve.) Kmetijskemu bralnemu društvu na Ponikvi je daroval g. Mihael Jezovšek, c. kr. notar na Vranskem, 3 gld. Za ta velikodušni dar se mu v imenu društva iskreno zahvaljuje — odbor.

(Iz Nove Štife) pri Gornjem gradu: Ker je že namestništvo potrdilo dotična pravila, ustanovilo se je dne 16. maja pri nas »Bralno in kmetijsko društvo«, kateremu predseduje g. Ivan Kele, učitelj; namestnik mu je g. Anton Trepelj, posestnik; blagajnik g. Anton Matjaž, veleposestnik; tajnik g. Jurij Strnad, kmečki sin, in oskrbnik g. Alojz Strmčnik, krojaški mojster. Tako je vrlo! Le prihitite vsi v to kolo, le v slogi nam je moč!

(Bralno društvo pri Sv. Barbari) niže Maribora priredi v nedeljo, dne 23. maja po drugem sv. opravilu zborovanje ter ima med navadnimi točkami na vsporedu podučevanje g. J. Beléta o škropljenju in zelenem cepljenju amerikancev.

(Dirkalsko društvo ljutomersko) javlja, da če bi bilo na za konjsko dirko na Cvenu določeni dan, t. j. 23. maja cel dan slabo in deževno vreme, se vrši dirka z ravno tistim vsporedom na Križevo, dne 27. maja.

(Bralno društvo pri Sv. Andražu v Slov. gor.) priredi dne 30. maja običajno zabavo. Vspored: 1. »Majnikova«, poje mešan zbor. 2. Pozdrav; beseda. 3. »Slepec«, mešan zbor. 4. Okolščinam prikladna beseda. 5. »Triglav«, šesterospjev. 6. Igra: »Brati ne zna«. Začetek ob 3. uri popoldne.

(Bralno društvo v Rušah) priredi na binkoštni ponedeljek, dne 7. junija na vrtu g. Jožefa Muleja velik koncert s petjem, godbo in govori. Prijatelji milega slovenskega petja, pridite tedaj v velikem številu!

Iz drugih krajev. (Rusko darilo našemu cesarju.) Avstrijska naselbina v Novgorodu bo poslala v kratkem našem cesarju v spomin na zadnji obisk Rusije posebno darilo. To darilo bo meter visoka ura v obliki gotškega stolpa, ki kaže ure, dneve in izpremembe lune. Vsaki dan ob 12. uri po dnevi in ob 9. uri zvečer se odpro vrata na stolpu in na balkon prideta car Nikolaj in cesar Franc Jožef s spremstvom. Hkratu zavrira godba v uri rusko in potem avstrijsko himno. Podobi obeh vladarjev ostaneta kake 3 minute na verandi, in se potem umakneta v stolp.

(Vihar v Lvovu.) V nedeljo je divjal v Lvovu strahovit vihar. Podrl je več streh, nebroj voz ter polomil na tisoče šip in mnogo dreves.

(Najnovjša znajba. Gumbi in biljardne krogle iz krompirja, to je najnovjša znajdba, ki se je posrečila kemiji. Krompir se zmeša z nekaterimi kislinami in postane tako trd kot slonova kost, tudi barva je slednji tako podobna, da se skoraj nemogoče razločijo krompirjeve krogle od slonokošenih.

Loterijne številke.

Gradec 15. maja 1897:	42, 58, 79, 12, 13
Dunaj " " " "	30, 45, 20, 53, 57

Bažnata obleka z surove svile fl. 8.65

do 42.75 za popolno obleko — Tussors in Shantungs-Pongees — ter črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damasti itd. (blizo 240 različnih baž in 2000 razl. barv, vzorcev itd.) Poštne in carine prosto na dom. Vzorca obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. list.) Zürich.